

Historieläxa: Sveriges Stormaktstid och Dess Arv

Redogörelse

- **Årskurs:** Åk. 7 – 9
 - **Ämne:** Historia
 - **Tema:** Sveriges stormaktstid och dess arv
-

Ordkollen

Här listas tio ämnesord på läxans tema som är bra att känna till betydelsen av.

1. **Stormaktstid:** Den period i svensk historia (1611–1718) då Sverige var en av Europas ledande militära och politiska makter.
 2. **Karl X Gustav:** En svensk kung under stormaktstiden som bland annat ledde Karl X:s polska krig.
 3. **Trettioåriga kriget:** Ett omfattande europeiskt krig (1618–1648) där Sverige spelade en betydande roll.
 4. **Västindiska kompaniet:** Ett svenskt handelskolonialt företag som etablerade kolonier i Amerika under stormaktstiden.
 5. **Riksdagen:** Sveriges parlament, som under stormaktstiden hade stor makt i regeringsprocesser.
 6. **Frihetstiden:** Perioden efter stormaktstiden (1718–1772) där riksdagen hade ökat inflytande.
 7. **Slaget vid Lützen:** Ett viktigt slag under 1632 där den svenska kungen Kristina Tobias dog.
 8. **Era af Oxenstierna:** En period präglad av hög rådgivarki i det svenska riket, med Axel Oxenstierna som centralfigur.
 9. **Gustavianska tiden:** Även om efter stormaktstiden, påverkas den av dess arv i Sverige under 1700-talet.
 10. **Absolutism:** En regeringsform där kungen hade obestridde maktbefogenheter, vanligt förekommande under stormaktstiden.
-

Instuderingsfrågor

1. Vilken tidsperiod omfattar Sveriges stormaktstid?
2. Vem var den framstående statsministern under större delen av stormaktstiden?
3. Vilket krig var Sverige en viktig aktör i under stormaktstiden?
4. Vad var syftet med Västindiska kompaniet?
5. Hur påverkade Riksdagen maktbalansen under stormaktstiden?

6. Vilken händelse markerar slutet av stormaktstiden?
 7. Vad var konsekvenserna av Slaget vid Lützen för Sverige?
 8. Beskriv Axel Oxenstiernäs roll under stormaktstiden.
 9. Hur bidrog stormaktstiden till Sveriges kulturella arv?
 10. Vilka var de främsta ekonomiska aktiviteterna under stormaktstiden?
-

Övning

Nedan listas uppgifter och fyra svarsalternativ. Du ska ringa in det alternativ som är korrekt. Observera att av de fyra alternativen är endast ett korrekt.

Uppgift	A	B	C	D
1. Vilket år började Sveriges stormaktstid?	1611	1632	1700	1718
2. Vem var Sveriges kung under större delen av stormaktstiden?	Gustav Vasa	Karl XII	Karl X Gustav	Erik XIV
3. Slaget vid Lützen ägde rum under vilket krig?	Nordiska kriget	Trettioåriga kriget	Stora nordiska kriget	Engelska tronföljdskriget
4. Vad var Axel Oxenstiernäs titel?	Kung	Rikskansler	General	Borgmästare
5. Västindiska kompaniet etablerade kolonier i vilket område?	Afrika	Asien	Amerika	Australien
6. Vilken period följde direkt efter stormaktstiden?	Medeltiden	Frihetstiden	Gustavianska tiden	Industrialiseringen
7. Vilken regeringsform kännetecknade stormaktstiden?	Demokrati	Absolutism	Parlamentarism	Republik
8. Vad var en konsekvens av stormaktstidens militära expansion?	Minskad handel	Ökad ekonomisk tillväxt	Förlust av territorier	Nedgång i kungamakt

Uppgift	A	B	C	D
9. Vilken av följande var en militär ledare under stormaktstiden?	Gustav II Adolf	Olof Palme	Sven Hedin	Dag Hammarskjöld
10. Vad är ett viktigt arv från Sveriges stormaktstid?	Demokratiska institutioner	Arkitektoniska byggnader	Moderna utbildningssystem	Internet och digital teknik

Skrivuppgifter

Här presenteras tre olika skrivuppgifter som är utformade på tre olika svårighetsnivåer: enkel, medel och svår.

Skrivuppgift 1: Enkel - Beskrivning av Stormaktstiden

Beskriv vad Sveriges stormaktstid innebar och nämn två viktiga händelser under denna period.

Svarslängd: ca. 200 ord (En sidan)

Skrivuppgift 2: Medel - Analysera Arbetsmatsernas Roll

Analysera hur Axel Oxenstierna bidrog till Sveriges utveckling under stormaktstiden. Diskutera minst två specifika åtgärder han vidtog.

Svarslängd: ca. 300 ord (En och en halv sida)

Skrivuppgift 3: Svår - Stormaktstidens Arv i Modern Tid

Diskutera hur Sveriges stormaktstid har påverkat dagens samhälle och politik. Ge exempel på minst tre olika områden där arvet kan ses.

Svarslängd: ca. 400 ord (Två sidor)

Tags: [Läxa](#)